

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету управління,
адміністрування та туризму

Євгеній РУДНІЧЕНКО

підпис

ПІБ

01 вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансовий менеджмент готельно-ресторанного підприємства

Назва дисципліни

Галузь знань — 24 Сфера обслуговування

Спеціальність — 241 Готельно-ресторанна справа

Рівень вищої освіти - Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма — Готельно-ресторанна справа

Обсяг дисципліни — 5 кредитів ЄКТС, Шифр дисципліни — ОПП.18

Мова навчання - українська

Статус дисципліни — обов'язкова (професійної підготовки)

Факультет — Управління, адміністрування та туризму

Кафедра — Менеджменту та адміністрування

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття				Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Залік			Іспит	
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						Семінарські заняття
Д	4	7	5	150	50	32		18		100			+	
З	4	7	5	150	16	8		8		134			+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа» за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа»

Робоча програма складена О. Савченко к.е.н., доц. О. САВЧЕНКО

Схвалено на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування

Протокол №1 від 29.08.2025

Зав. кафедри Ніла Тюріна к.е.н., проф. Ніла ТЮРИНА

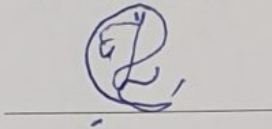
Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету управління, адміністрування та туризму

Голова Вченої ради факультету

Євгеній Рудніченко д.е.н., проф. Євгеній РУДНІЧЕНКО

Хмельницький 2025

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Гарант освітньо-професійної програми, канд. екон. наук, доц.	Управління, адміністрування та туризму		Тетяна ТОМАЛЯ
Зав.кафедрою туризму та готельно-ресторанної справи, д-р екон. наук, проф.	Управління, адміністрування та туризму		Ігор ЖУРБА

3 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вивчення ОК «Фінансовий менеджмент готельно-ресторанного підприємства» є ключовим для бакалаврів, які здобувають освіту за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа», оскільки ця ОК надає необхідні інструменти для ефективного управління фінансами в умовах динамічного ринку. Вона дає змогу майбутнім фахівцям аналізувати рентабельність, оптимізувати витрати та приймати зважені рішення щодо ціноутворення та залучення інвестицій, що є вирішальним для забезпечення стабільної діяльності та успішного розвитку готелю чи ресторану.

Пререквізити: ОПП.08 Готельна справа, ОПП.09 Ресторанна справа, ОПП.14 Менеджмент готельно-ресторанного господарства, ОПП.11 Економіка підприємств сфери обслуговування, ОПП.10 Бухгалтерський облік та оподаткування

Постреквізити: ОПП.21 Переддипломна практика, ОПП.22 кваліфікаційна робота.

Відповідно до освітньої програми дисципліна має забезпечити:

Компетентності: ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 09. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Програмні результати навчання: ПРН 12. Здійснювати ефективний контроль якості продуктів та послуг закладів готельного і ресторанного господарства. ПРН 13. Визначати та формувати організаційну структуру підрозділів, координувати їх діяльність, визначати їх завдання та штатний розклад, вимоги до кваліфікації персоналу. ПРН 15. Розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу. ПРН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності. ПРН 18. Презентувати власні проекти і розробки, аргументувати свої пропозиції щодо розвитку бізнесу. ПРН 25. Здійснювати керівництво розробкою і реалізацією проектів, оцінювати та забезпечувати їх ефективність.

Метою навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент готельно-ресторанного підприємства» є формування у студентів системи теоретичних на практичних знань про сукупність фінансових відносин в процесі функціонування готельно-ресторанних підприємств, їх фінансовий механізм, технології управління фінансовою діяльністю.

Предметом дисципліни є сукупність фінансових відносин, що виникають у процесі формування, розподілу та використання фінансових ресурсів готельно-ресторанного підприємства; методи та інструменти управління цими процесами з метою досягнення ключових фінансових цілей, таких як максимізація прибутку та вартості компанії, забезпечення її платоспроможності та фінансової стійкості.

Завданнями дисципліни «Фінансовий менеджмент готельно-ресторанного підприємства» є опанування теоретичних основ фінансового менеджменту, включаючи його принципи, концепції та моделі, які дозволяють зрозуміти природу та зміст фінансових процесів на підприємстві; формування практичних навичок аналізу фінансового стану підприємства, оцінки інвестиційних проектів; вивчення методів управління основними елементами фінансової діяльності: грошовими потоками, оборотним капіталом, інвестиціями, джерелами фінансування та фінансовими ризиками; набуття вмінь приймати обґрунтовані управлінські рішення, спрямовані на підвищення ефективності використання капіталу та забезпечення стійкого фінансового зростання готельно-ресторанного підприємства підприємства.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен вміти: здійснювати ефективний фінансовий контроль за витратами та доходами в готельних і ресторанных закладах. Визначати та формувати фінансову структуру підрозділів, координувати їх діяльність, визначати їхні фінансові завдання та потреби в ресурсах, а також вимоги до кваліфікації фінансового персоналу. Розуміти економічні процеси та здійснювати фінансове планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати фінансові задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї фінансової діяльності. Презентувати власні фінансові проекти і розробки, аргументувати свої пропозиції щодо фінансового розвитку бізнесу, а також здійснювати керівництво розробкою і реалізацією фінансових проектів, оцінювати та забезпечувати їх фінансову ефективність.

4 СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на:					
	Денну форму:			Заочну форму:		
	Лекції	Практичні заняття	СРС	Лекції	Практичні заняття	СРС
Тема 1. Теоретичні основи фінансового менеджменту.	2	2	4	2	2	6
Тема 2. Організаційні основи фінансового менеджменту						6
Тема 3. Фінансова звітність як головне джерело фінансового аналізу.	2		8			10
Тема 4. Управління формування фінансових ресурсів та капіталу.	2	2	8	2	2	10
Тема 5. Управління інвестиціями підприємств.	2	2	10			12
Тема 6. Управління витратами і маржинальний прибуток	4	2	10			12
Тема 7. Роль левериджу у фінансовому менеджменті.	2		8	2	2	8
Тема 8. Аналіз беззбитковості виробництва.	2	2	8			12
Тема 9. Фінансові аспекти формування асортименту продукції.	2	2	8			10
Тема 10. Управління ціноутворенням.	2		8			10
Тема 11. Особливості управління обіговим капіталом у процесі діяльності підприємства.	4	2	8			12
Тема 12. Формування та впровадження дивідендної політики підприємств.	2	2	6	2	2	10
Тема 13. Аналіз фінансового стану підприємства.	4	2	8			10
Тема 14. Антикризове управління фінансами підприємства	2		6			6
Разом за семестр	32	18	100	8	8	134

5 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекції, їх анотації	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні основи фінансового менеджменту Сутність фінансового менеджменту та його концептуальні основи. З історії розвитку фінансового менеджменту. Визначення бізнесу як керованої фінансової системи. Фінансовий менеджмент як система управління. Поняття фінансової стратегії та фінансової політики підприємств. Фінансовий менеджмент як орган управління. Функції фінансового менеджера. Особливості фінансового менеджменту на підприємствах індустрії гостинності. Літ.: [1; 2, с. 7 - 28; 3; 4, с. 8-26]. Тема 2. Організаційні основи фінансового менеджменту Організаційна структура підприємств, що здійснюють фінансове управління. Кваліфікаційна характеристика фінансового менеджера. Літ.: [1; 2, с. 29 — 36; 3; 4].	2
2	Тема 3. Фінансова звітність як головне джерело фінансового аналізу. Інформаційні потоки фінансового менеджменту. Загальна характеристика фінансової звітності підприємств. Взаємозв'язок форм фінансової звітності. Літ.: [1; 2, с. 37-58; 3, с.6-28; 4, с.78-93].	2
3	Тема 4. Управління формування фінансових ресурсів та капіталу Сутність та склад фінансових ресурсів та капіталу. Джерела фінансових ресурсів. Фінансові ресурси та інфляція. Управління структурою капіталу. Управління фінансовими ризиками. Літ.: [1; 2, с. 61-77; 3, с.50-61; 5, с. 455-478; 15].	2
4	Тема 5. Управління інвестиціями підприємств. Інвестування капіталу та його види. Інвестиційне планування. Інвестиційний аналіз. Аналіз інвестиційних проектів в умовах інфляції. Лізинг – капіталозберігаюча форма фінансування інвестицій Літ.: [1, с.42-29; 2, с. 78-100; 5, с.479-505].	2
5	Тема 6. Управління витратами і маржинальний прибуток Операційний аналіз як основний інструмент управління операційним прибутком. Маржинальний прибуток та його роль в операційному аналізі. Літ.: [2, с.101-109; 5, с.376-401; 9, с. 155-162; 10]	2
6	Тема 6. Управління витратами і маржинальний прибуток Розподіл витрат як основа проведення операційного аналізу. Повна собівартість виробів та її роль в управлінському аналізі. Літ.: [2, с.101-109; 5, с.376-401; 9, с. 155-162; 10]	2
7	Тема 7. Роль левериджу у фінансовому менеджменті Леверідж і його роль у фінансовому менеджменті. Підприємницький ризик. Взаємодія фінансового та операційного важелів. Літ.: [1; 2, с.109-115; 3, с. 113-134]	2

Номер лекції	Перелік тем лекції, їх анотації	Кількість годин
8	Тема 8. Аналіз беззбитковості виробництва. Мета аналізу беззбитковості виробництва. Точка беззбитковості виробництва. Точка готівкової рівноваги. Припущення, які використовуються в аналізі поведінки “CVP”. Поріг рентабельності, запас фінансової міцності. Літ.: [2, с.101-109; 3, с. 113-134; 9, с. 155-162; 10]	2
9	Тема 9. Фінансові аспекти формування асортименту продукції. Основні підходи до формування асортименту. Механізм розподілу постійних витрат і маржинальний прибуток. Критерії формування прибуткового асортименту продукції. Літ.: [1, 2, с.130-156; 3; 4; 17]	2
10	Тема 10. Управління ціноутворенням. Роль ціни в фінансовій діяльності підприємства. Фактори, що впливають на встановлення ціни, особливості ціноутворення на товари різного призначення. Структурні елементи ціни. Встановлення цін в системах маркетингу і менеджменту. Літ.: [1; 2, с. 142-156; 3; 13; 16]	2
11	Тема 11. Особливості управління обіговим капіталом у процесі діяльності підприємства. Циркуляція оборотного капіталу у процесі – постачання, виробництво, реалізація. Управління фінансуванням оборотного капіталу. Компоненти оборотного капіталу. Можливі підходи до фінансування поточних активів. Менеджмент рахунків кредиторів - постачальників. Літ.: [2, с.157-175; 3; 4; 5, с.430-443]	2
12	Тема 11. Особливості управління обіговим капіталом у процесі діяльності підприємства. Менеджмент товарно - матеріальних запасів. Оптимальний обсяг замовлень. Менеджмент дебіторської заборгованості. Розрахунок фінансового циклу. Вплив показників обертання капіталу на економічну рентабельність активів. Літ.: [2, с.157-175; 3; 4; 5, с.430-443]	2
13	Тема 12. Формування та випровадження дивідендної політики підприємств. Загальна підходи до формування розподільчої політики підприємств. Характеристика дивідендної політики підприємств. Основні показники дивідендної політики. Концепції дивідендної політики. Фактори, які впливають на дивідендну політику підприємств. Дивідендна політика та раціоналізація структури капіталу. Розподіл прибутку та дивідендна політика на підприємствах власності робітників. Літ.: [1; 2, с.180-196; 3; 5, с. 417-429]	2
14	Тема 13. Аналіз фінансового стану підприємства Мета та методи аналізу. Методи аналізу фінансової звітності. Аналіз балансу. Літ.: [2, с. 197-215; 3]	2

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
15	Тема 13. Аналіз фінансового стану підприємства Система показників оцінки фінансово-господарської діяльності підприємства. Аналіз ймовірності банкрутства. Літ.: [2, с. 197-215; 3]	2
16	Тема 14. Антикризове управління фінансами підприємства Прогнозування ймовірності банкрутства. Антикризове управління фінансами підприємства. Визначення економічної вартості підприємства. Санація підприємства. Літ.: [1; 2, с. 216-234; 3; 4; 5, с.563-594]	2
Разом за семестр		32

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1	Теоретичні основи фінансового управління. Прийняття стратегічних фінансових рішень. Літ.: [1; 2, с. 7 — 36; 3; 4, с. 8-26].	2
2	Управління інвестиціями готельно-ресторанних підприємств. Прийняття стратегічних рішень.	2
3	Операційна діяльність та управління оборотним капіталом підприємства. Літ.: [1; 2, с.101-115; 3, с. 113-134; 9, с. 155-162; 10]	2
4	Управління розподілом прибутку. Антикризове фінансове управління. Літ.: [1; 2, с. 197-234; 3; 4; 5, с.417-594]	2
Разом за семестр		8

5.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

Номер практичного заняття	Тема (зміст) практичного заняття	Кількість годин
1	1. Теоретичні основи фінансового менеджменту Опитування лекційного матеріалу. Розгляд концепцій фінансового менеджменту та їх ролі в управлінні фінансовими ресурсами підприємств. Літ.: [1; 2, с. 7 - 28; 3; 4, с. 8-26]. 2. Організаційні основи фінансового менеджменту Опитування лекційного матеріалу. Виконання практичного завдання за темами 1-2. Літ.: [1; 2, с. 29 - 36; 2; 3; 4] 3. Фінансова звітність як головне джерело фінансового аналізу. Опитування лекційного матеріалу. Визначення обсягу матеріалу, включеного до собівартості продукції; грошових надходжень коштів на певну дату; відображення впливу господарських операцій на структуру балансу компанії. Літ.: [1; 2, с. 37-58; 3, с.6-28; 4, с.78-93].	2

Номер практичного заняття	Тема (зміст) практичного заняття	Кількість годин
2	4. Управління формування фінансових ресурсів та капіталу Опитування лекційного матеріалу. Визначення структури капіталу підприємства, фінансового важеля як показника стійкості, знаходження ефекту фінансового важеля. Літ.: [1; 2, с. 61-77; 3, с.50-61; 5, с. 455-478; 15].	2
3	5. Управління інвестиціями підприємств. Опитування лекційного матеріалу. Визначення майбутньої та теперішньої вартості грошей в часі, розрахунок витрат на залучення кредиту, знаходження ануїтетних платежів, розрахунок ЧПВ та порівняння проєктів за його допомогою. Виконання практичного завдання за темами 3-4. Літ.: [1, с.42-29; 2, с. 78-100; 5, с.479-505].	2
4	6. Управління витратами і маржинальний прибуток Опитування лекційного матеріалу. Розрахунок величини маржинального прибутку підприємства, здійснення розподілу витрат по видах продукції. Літ.: [1; 2, с.101-109; 5, с. 376-401; 9, с. 155-162; 10] 7. Роль левериджу у фінансовому менеджменті Опитування лекційного матеріалу. Розрахунок операційного левериджу, сили впливу фінансового левериджу. Виконання практичного завдання за темами 5-6. Літ.: [1; 2, с.109-115; 3. с. 113-134]	2
5	8. Аналіз безбитковості виробництва. Опитування лекційного матеріалу. Розрахунок точки безбитковості, точки готівкової рівноваги, безбиткового обороту, запасу фінансової міцності, запасу надійності. Прогнозування прибутку на основі вихідної інформації. Літ.: [1, с.101-09; 3. с. 113-134; 9, с. 155-162; 10]	2
6	9. Фінансові аспекти формування асортименту продукції. Опитування лекційного матеріалу. Розподіл умовно-постійних витрат ат формування собівартості продукції на його основі. Виконання практичного завдання за темами 7-8. Літ.: [2, с.130-156; 3; 4; 17] 10. Управління ціноутворенням. Опитування лекційного матеріалу. Порівняння різних методів ціноутворення, розрахунок цін за цими методами. Літ.: [1; 2, с. 142-156; 3; 13; 16]	2
7	11. Особливості управління обіговим капіталом у процесі діяльності підприємства. Опитування лекційного матеріалу. Розрахунок тривалості обороту оборотного капіталу, оптимального обсягу замовлень, тривалості фінансового циклу, економічної рентабельності оборотних активів. Виконання практичного завдання за темами 9-10. Літ.: [2, с.157-175; 3; 4; 5, с.430-443]	2

Номер практичного заняття	Тема (зміст) практичного заняття	Кількість годин
8	12. Формування та впровадження дивідендної політики підприємств. Опитування лекційного матеріалу. Розрахунок коефіцієнтів виплат, масу дивіденду, ставки доходу на оплачений капітал. Літ.: [1; 2, с.180-196; 3; 5, с. 417-429]	2
	13. Аналіз фінансового стану підприємства Опитування лекційного матеріалу. Розрахунок коефіцієнтів ділової активності, фінансової стійкості, ділової активності, ліквідності та платоспроможності, рентабельності. Літ.: [1; 2, с. 197-215; 3]	
9	14. Антикризове управління фінансами підприємства Опитування лекційного матеріалу. Визначення економічної вартості компанії, ліквідаційної вартості підприємства, оцінки ймовірності банкрутства. Виконання практичного завдання за темами 11-14. Літ.: [2, с. 216-234; 3; 4; 5, с.563-594]	2
	Разом за семестр	18

Перелік практичних занять для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер практичного заняття	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Теоретичні основи фінансового менеджменту. Організаційні основи фінансового менеджменту. Фінансова звітність як головне джерело фінансового аналізу. Управління формування фінансових ресурсів та капіталу Літ.: [1; 2, с. 7-77; 3, с.50-61; 4. с.78-93; 5, с. 455-478; 15].	2
2	Управління інвестиціями підприємств. Управління витратами і маржинальний прибуток. Роль леввериджу у фінансовому менеджменті. Аналіз беззбитковості виробництва. Літ.: [1, с.42-29; 2, с. 78-100; 5, с.479-505].	2
3	Фінансові аспекти формування асортименту продукції. Управління ціноутворенням. Особливості управління обіговим капіталом у процесі діяльності підприємства. Літ.: [2, с.157-175; 3; 4; 5, с.430-443; 16; 17]	2
4	Формування та впровадження дивідендної політики підприємств. Аналіз фінансового стану підприємства. Антикризове управління фінансами підприємства Літ.: [1; 2, с. 197-234; 3; 4; 5, с.563-594]	2
	Разом за семестр:	8

5.3 Зміст самостійної (в т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні лекційного матеріалу з переліку інформаційних джерел, підготовці до практичних занять, підготовці до усного опитування, тестування з теоретичного матеріалу тощо. Студенти заочної форми здобуття освіти виконують контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання

контрольних робіт, які кожний здобувач вищої освіти отримує у викладача у період настановної сесії. Крім цього, здобувачі мають доступ до сторінки навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та всі необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення.

Зміст самостійної роботи для здобувачів денної форми навчання

Номер тижня	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Теоретичні основи фінансового менеджменту Опрацювання теоретичного матеріалу, розв'язання прикладів тестових завдань, підготовка до практичного завдання Літ.: [1, с. 7-26; 2; 3; 4]	2
2	Організаційні основи фінансового менеджменту Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до усного опитування (тема 1-2), підготовка до практичного завдання Літ.: [1, с. 29 - 36; 2; 3; 4]	2
3	Фінансова звітність як головне джерело фінансового аналізу. Опрацювання теоретичного матеріалу, розв'язання прикладів задач, підготовка до практичного завдання	8
4	Управління формування фінансових ресурсів та капіталу Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного завдання по темах 3-4 Літ.: [1, с. 78-100; 2, с.42-29; 5, с.479-505].	8
5	Управління інвестиціями підприємств Опрацювання лекційного матеріалу. Вирішення задач Літ.: [1, с. 78-100; 2, с.42-29; 5, с.479-505].	6
6	Управління інвестиціями підприємств Опрацювання лекційного матеріалу. Вирішення задач, підготовка до практичного заняття Літ.: [1, с. 78-100; 2, с.42-29; 5, с.479-505].	4
7	Управління витратами і маржинальний прибуток Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до усного опитування, підготовка до виконання письмового завдання по темах 5-6 Літ.: [1, с.101-109; 5, с.376-401; 9, с. 155-162; 10]	10
8	Роль левериджу у фінансовому менеджменті Опрацювання лекційного матеріалу, розв'язання прикладів задач, підготовка до усного опитування Літ.: [1, с.109-115; 2; 3. с. 113-134]	8
9	Аналіз безбитковості виробництва. Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного завдання по темах 7-8 Літ.: [1, с.101-09; 3. с. 113-134; 9, с. 155-162; 10]	4
10	Аналіз безбитковості виробництва. Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного завдання по темах 7-8 Літ.: [1, с.101-09; 3. с. 113-134; 9, с. 155-162; 10]	4
11	Фінансові аспекти формування асортименту продукції.	8

Номер тижня	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
	Опрацювання лекційного матеріалу, розв'язання прикладів задач. Літ.: [1, с.130-156; 3; 4; 17]	
12	Управління ціноутворенням. Опрацювання лекційного матеріалу, розв'язання прикладів задач, підготовка до письмового завдання по темах 9-10 Літ.: [1, с. 142-156; 2; 3; 13; 16]	8
13	Особливості управління обіговим капіталом у процесі діяльності підприємства. Опрацювання лекційного матеріалу, розв'язання прикладів задач Літ.: [1, с.157-175; 3; 4; 5, с.430-443]	4
14	Особливості управління обіговим капіталом у процесі діяльності підприємства. Опрацювання лекційного матеріалу, розв'язання прикладів задач Літ.: [1, с.157-175; 3; 4; 5, с.430-443]	4
15	Формування та впровадження дивідендної політики підприємств. Опрацювання лекційного матеріалу, розв'язання прикладів задач, підготовка до усного опитування Літ.: [1, с.180-196; 2; 3; 5, с. 417-429]	6
16	Аналіз фінансового стану підприємства Опрацювання лекційного матеріалу, розв'язання прикладів задач, підготовка до усного опитування Літ.: [1, с. 197-215;3]	8
17	Антикризове управління фінансами підприємства Опрацювання лекційного матеріалу, розв'язання прикладів задач, підготовка до письмового завдання по темах 11-14 Літ.: [1, с. 216-234; 3; 4; 5, с.563-594]	6
Разом за семестр		100

На самостійне опрацювання студентів виносяться визначені у методичних рекомендації до вивчення дисципліни здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» питання з кожної теми. Керівництво самостійною роботою здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

Вимоги до виконання контрольної роботи (для студентів заочної форми здобуття освіти) та розрахункових робіт (для студентів денної форми здобуття освіти) викладені в Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни.

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції; практичні заняття, самостійна робота та мають за мету – оволодіння студентами теоретичними та основними практичними аспектами здійснення управління фінансовими ресурсами підприємств різних організаційно-правових форм власності.

У процесі навчання використовуються такі методи, як: пояснення, розповідь, лекція, бесіда, спостереження, інструктаж, навчальна дискусія, виконання вправ, практичних робіт,

групова робота, «мозоковий» штурм, методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні методи, з використанням технологій візуалізації, інформаційно-комунікаційних та технологій дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо). Методи навчання мають на меті отримання системних знань про об'єктивні закономірності, умови, процеси та специфічні особливості управління фінансовою діяльністю підприємства, а також набуття навичок практичного виконання такого управління.

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування, що дає можливість з'ясувати чи студенти достатньою мірою засвоїли теоретичний матеріал з тем курсу і чи їх рівень опанування теоретичних основ дозволить їм вирішувати практичні завдання;

- письмова практична робота, що передбачає виконання задач та завдань з тем курсу відповідно до плану практичних занять, яка показує ретельність вивчення студентом конкретних тем, ступінь запам'ятовування матеріалу, вміння студентів поєднувати теоретичні знання курсу і виокремлювати потрібні їх елементи для розв'язання конкретних практичних завдань, вирішення економічних ситуацій;

- тестовий контроль, який виконується в модульному середовищі і який дає можливість перевірити чіткість засвоєння ключових понять, визначень та характеристик по кожній з тем курсу, тобто рівень засвоєння теоретичного матеріалу.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за білетами, попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8 Оцінювання результатів навчання здобувачів у семестрі

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, розв'язувати задачі, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами задач).

Студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання всіх видів навчальних завдань, визначених робочою програмою дисципліни.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою

програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення дисципліни здобувачам надається можливість визнання та зарахування результатів навчання, здобутих у рамках неформальної освіти, зокрема на загальнодоступних освітніх платформах (<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/corporate-finance-basics/>, <https://osvita.dia.gov.ua/courses/finansova-gramotnist-dla-pidpriemciv>) які сприяють формування компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються. Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів (здобувач заочної форми – до 50 балів). Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів *денної* форми здобуття освіти у 7 семестрі

Аудиторна робота								Самостійна робота				Семестровий контроль	Разом
Сьомий семестр												Іспит	Сума балів
Практичні заняття (мінімум 8 контрольних точок)								Тестовий контроль					
1	2	3-4	5-7	8-10	11	12-13	14-17	Т 1-3	Т 4-7	Т 8-10	Т 11-14		
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)													
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	24-40	60-100**
24-40								12-20					

Примітка: Т* – тема навчальної дисципліни;

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений

викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти

Аудиторна робота		Самостійна, індивідуальна робота				Семестровий контроль	Разом
Сьомий семестр							Сума балів
Практичне завдання		Контрольна робота		Тестовий контроль		Іспит	
1-2	3-4	Якість виконання	Захист роботи	Т 1-7	Т 8-14		
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)							
3-5	3-5	12-20	8-10	3-5	3-5	30-50	60-100
6-10		20-30		6-10		30-50	

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання чотирьох завдань – два теоретичних і два – практичних (вирішення задачі). Зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання та захист, кожен з цих показників оцінюються максимально: кожне з теоретичних завдань – 4 балами, практичне завдання 6 балами, загальна максимальна сума балів становить 20. Критерії оцінювання контрольної роботи:

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичне питання № 1	2	3	4
Теоретичне питання № 2	2	3	4
Практичне завдання 1	4		6
Практичне завдання 2	4		6
Всього балів	12		20

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (12 балів) та максимального (20 балів), знаходиться в межах 13-19 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням нижченаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв'язуванні задач; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з тестів, передбачених робочою програмою, складається із 20 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 5.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 3 до 5 балів:

Таблиця – Розподіл балів залежно від наданих правильних відповідей на тестові завдання поточного контролю (для денної та заочної форми навчання)

Кількість правильних відповідей	1–11	12–14	15–17	18–20
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100
Кількість балів	-	3	4	5

На тестування відводиться 20 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань як теоретичного (в т.ч. у тестовій формі), так і практичного характеру.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми навчання (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання	5	6	7
Теоретичне питання	5	6	7
Практичне завдання 1	7	10	13
Практичне завдання 2	7	10	13
Разом:	24	32	40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів заочної форми навчання (50 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання	7	8	10
Теоретичне питання	7	8	10
Практичне завдання 1	8	11	15
Практичне завдання 2	8	11	15
Разом:	30	38	50

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (30 балів) та максимального (50 балів), знаходиться в межах 31-49 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти).

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться в межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

10 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Сутність фінансового менеджменту в ГРК, його основні категорії.
2. Етапи формування фінансового менеджменту як науки, їх відображення на індустрії гостинності.
3. Е. Хелферт та його погляди на фінансовий менеджмент як систему управління готельно-ресторанним бізнесом.
4. Організаційна структура фінансового менеджменту в мережевому готелі та невеликому ресторані.
5. Портфельні інвестиції. Принципи формування інвестиційного портфеля для готельного холдингу.
6. Поняття фінансової стратегії та фінансової політики для розвитку мережі ресторанів.
7. Методи оцінки інвестиційних проєктів для відкриття нового філіалу чи оновлення номерного фонду.
8. Інфляція та її врахування у фінансових рішеннях щодо ціноутворення та закупівель.
9. Фінансові аспекти асортиментної політики ресторану, аналіз прибутковості страв.
10. Фінансові ресурси та капітал підприємства ГРК: поняття, джерела.

11. Оцінка структури капіталу, розрахунок ціни капіталу та ефекту фінансового важеля.
12. Загрози в управлінні фінансовими ресурсами ресторану та способи їх мінімізації.
13. Фінансовий механізм функціонування готелю, його характеристика.
14. Оцінка ймовірності настання подій при інвестуванні у відкриття нової кав'ярні.
15. Аналіз CVP та його характеристика для визначення точки беззбитковості ресторану.
16. Фінансовий цикл в ГРК, його визначення та фактори впливу.
17. Постійні та змінні витрати в готелі, їх поняття та поведінка.
18. Маржинальний прибуток – основна категорія операційного аналізу для страв.
19. Прогнозування прибутку та виробничий леверидж для готельного номера.
20. Сутність та зміст категорії фінансового важеля в готельному бізнесі.
21. Сила впливу поєданого ризику для ресторану, методика розрахунку.
22. Сутність та основні показники аналізу беззбитковості для готельних послуг.
23. Аналіз чутливості прибутку в ГРК.
24. Аналіз беззбитковості, його можливості та обмеження.
25. Аналіз критеріїв формування асортименту для кафе.
26. Ціна як фінансова категорія в готельно-ресторанному бізнесі.
27. Класифікація методів ціноутворення, врахування особливостей послуги.
28. Повна собівартість та ціна, їх взаємозв'язок.
29. Задачі фінансового менеджменту в процесі управління оборотним капіталом готелю.
30. Концепції фінансування поточних активів для ресторану.
31. Оптимізаційні аспекти фінансового управління запасами кухні.
32. Управління дебіторською заборгованістю в готелі, аналіз «витрати/виграш».
33. Обіг грошових засобів на підприємстві ГРК.
34. Поняття та організація фінансового планування для нового сезону в готелі.
35. Основи розподільчої політики в ресторанному бізнесі.
36. Світовий досвід у питаннях дивідендної політики для міжнародних готельних мереж.
37. Розподіл прибутку та дивідендна політика на підприємствах, що належать працівникам.
38. Мета та методи аналізу фінансового стану готелю.
39. Горизонтальний та вертикальний аналіз балансу ресторану.
40. Коефіцієнтний аналіз стану фінансово-господарської діяльності готелю.
41. Поняття фінансового оздоровлення проблемного ресторану.
42. Поняття та структура фінансового механізму готельно-ресторанного комплексу.

11 Методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни забезпечений методичними рекомендаціями, наведеними в Модульному середовищі для навчання. Курс «Фінансовий менеджмент» пройшов сертифікацію на вимоги до Модульного середовища ХНУ та підготовлені наступні видання:

1. Курс «Фінансовий менеджмент готельно-ресторанного підприємства»
<https://msn.khmn.edu.ua/course/view.php?id=5563>
3. Роздатковий матеріал для проведення практичних занять

12 Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Спеціальне програмне прикладного забезпечення для автоматизації фінансового обліку та аналізу — Finmap, QuickBooks, ін.

13 Рекомендована література

Основна:

1. Рясних Є.Г. Фінансовий менеджмент в індустрії гостинності / Є. Г. Рясних, О.В. Савченко. – Хмельницький : ХНУ, 2017. – 262 с.
2. Нечаюк Л.І. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент. 3-є видання. / Л.І. Нечаюк. – ЦНЛ, 2020 – 344 с.
3. Фінансовий менеджмент : підручник / Петро Бечко та ін. Київ: центр навчальної літератури, 2019. - 496 с.
3. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент : підручник / Г.О. Крамаренко. - Київ, 2019. - 520 с.
5. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Стасишин А.В., Гукалюк А.Ф., Західна О.Р., Сич О.А., Шушкова Ю.В.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 724 с.

Допоміжна:

7. Пазинич В. І. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник / В.І. Пазинич. - Київ: Центр навчальної літератури, 2019. - 408 с.
8. Дема Д. І. Фінансовий менеджмент : підручник / Д.І. Дема, Л.М. Дорохова. - Житомир, 2018. - 320 с.
9. Партин Г. О. Фінансовий менеджмент : підручник / Г.О. Патрин, Н.Є Селюченко. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 388 с.
10. Рясних Є. Г. Гнучке управління витратами, прибутком та цінами з використанням цільового планування / О. О. Орлов, Є. Г. Рясних // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2021. – № 5, т. 1. – С. 155-162.
11. O.Orlov, Y. Ryasnykh, K.Dumanska and O. Savchenko. Scientific approach to quantitative measurement and economic processes research in corporate management – SHS Web of Conferences - Vol. 107, 06008 (2021) – Режим доступу - https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/abs/2021/18/shsconf_m3e22021_06008/shsconf_m3e22021_06008.html
12. Рясних Є. Г. Основи фінансового менеджменту / Є. Г. Рясних. – Х. : ТОВ «Тріада-М», 2000. – 210 с.
13. Савченко О. Роль ціноутворення в управлінні фінансами підприємства / О. Савченко, М. Греков // Trends and Prospects for the Development of Science and Education: Proceedings of the International Scientific Conference (2024, April 20). Oxford, UK: Bookmundo, с.17-19.
14. Савченко О. Ціни та процес ціноутворення: теоретичний аспект / О. Савченко М. Греков // Development Service Industry Management, 2024. - (2), 70–74. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6\(11\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6(11))
15. Савченко О.В. Асортиментне ціноутворення у сфері маркетингу інновацій / Орлов О., Рясних Є.Г., Савченко О.В. // Вісник ХНУ, Серія : Економічні науки, 2022. - №3. – С.234 – 239. // <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2022/07/2022-306-34.pdf>
16. Савченко О. Вартість підприємства, як індикатор ефективності його функціонування та інвестиційної привабливості / Н. Карвацка; О. Савченко; А. Супоніна // Development Service Industry Management. - 2025, pp. 157-162.

11 Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище. URL: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=5563>
2. Електронна бібліотека університету . URL:
http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php .
3. Інституційний репозитарій ХНУ. [Електронний ресурс]. Доступ до ресурсу:
http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk_

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ПІДПРИЄМСТВА

Тип дисципліни	Обов'язкова професійної підготовки
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Мова навчання	Українська
Семестр	Сьомий
Кредити ЄКТС	5
Форми навчання, для яких читається дисципліна	Очна (денна) / заочна

Результати навчання: Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен вміти: здійснювати ефективний фінансовий контроль за витратами та доходами в готельних і ресторанних закладах. Визначати та формувати фінансову структуру підрозділів, координувати їх діяльність, визначати їхні фінансові завдання та потреби в ресурсах, а також вимоги до кваліфікації фінансового персоналу. Розуміти економічні процеси та здійснювати фінансове планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати фінансові задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї фінансової діяльності. Презентувати власні фінансові проекти і розробки, аргументувати свої пропозиції щодо фінансового розвитку бізнесу, а також здійснювати керівництво розробкою і реалізацією фінансових проектів, оцінювати та забезпечувати їх фінансову ефективність.

Зміст навчальної дисципліни:

Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту. Організаційні основи фінансового менеджменту. Фінансова звітність як головне джерело фінансового аналізу. Управління формування фінансових ресурсів та капіталу. Управління інвестиціями підприємств. Управління витратами і маржинальний прибуток. Роль левериджу у фінансовому менеджменті. Аналіз беззбитковості виробництва. Фінансові аспекти формування асортименту продукції. Управління ціноутворенням. Особливості управління обіговим капіталом у процесі діяльності підприємства. Формування та впровадження дивідендної політики підприємств. Аналіз фінансового стану підприємства. Антикризове управління фінансами підприємства

Пререквізити: ОПП.08 Готельна справа, ОПП.09 Ресторанна справа, ОПП.14 Менеджмент готельно-ресторанного господарства, ОПП.11 Економіка підприємств сфери обслуговування, ОПП.10 Бухгалтерський облік та оподаткування

Постреквізити: ОПП.21 Переддипломна практика, ОПП.22 кваліфікаційна робота.

Запланована навчальна діяльність: мінімальний обсяг навчальних занять в одному кредиті ЄКТС навчальної дисципліни для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за денною формою здобуття освіти становить 10 годин; для заочної форми – 2–3 години на 1 кредит ЄКТС.

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням наочних методів (слайдів), пояснення, бесіди); практичні заняття (з використанням практикумів, ситуаційних вправ, дискусій), самостійна робота.

Форми оцінювання результатів навчання: тестування, виконання практичних завдань, виконання контрольної роботи.

Вид семестрового контролю: іспит

Навчальні ресурси:

1. Рясних Є.Г. Фінансовий менеджмент в індустрії гостинності / Є. Г. Рясних, О.В. Савченко. – Хмельницький : ХНУ, 2017. – 262 с.

2. Нечаюк Л.І. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент. 3-є видання. / Л.І.Нечаюк. – ЦНЛ, 2020 – 344 с.

3. Фінансовий менеджмент : підручник / Петро Бечко та ін. Київ: центр навчальної літератури, 2019. - 496 с.

4. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент : підручник / Г.О. Крамаренко. - Київ, 2019. - 520 с.

5. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Стасишин А.В., Гукалюк А.Ф., Західна О.Р., Сич О.А., Шушкова Ю.В.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 724 с.

6. Модульне середовище для навчання : Режим доступу - <https://msn.khmnmu.edu.ua/course/view.php?id=5563>

7. Електронна бібліотека університету. Режим доступу: <http://lib.khmnmu.km.ua>

Викладач: канд. екон. наук, доц. О.САВЧЕНКО